

Quỳnh : Cây Hoa, Vở Thuộc.

Tác Giả: DS Tr&#n Vi&#t H&#ng
Thứ Năm, 05 Tháng 2 Năm 2009 21:23

Quỳnh mặt cây hoa đẹp c xem là quý nh t trong các lo i hoa n v đêm t i Vi t

Nam. Hoa quỳnh cũng đ c m nh danh là Queen of the Night và là lo i hoa..’ch n dành riêng cho ng i quân t bi t th ng th c..’(H u Ph ng). Hoa Quỳnh n đ c tin t ng là s đêm may m n và h nh phúc đ n cho ng i tr ng.. Tuy nhiên, t i Hoa K , Quỳnh l i r t đ g p, đ tr ng và có r t nhi u ch ng có hoa n c ngày l n đêm và đ m i màu s c..Ngoài ra còn có lo i Quỳnh cho..qu ăn không kém ph n b đ ng !

Quỳnh có ngu n g c t Trung M (Mexico, Honduras, Guatamela, Cuba..) thu c gia đình X ng r ng (Cactaceae). Trong nhóm Quỳnh có nh ng cây tr hoa v đêm và nh ng cây cho hoa n gi a ban ngày.

- Quỳnh cho hoa n v đêm :

Nhóm Quỳnh này, g m nhi u loài th ng đ c g i chung là Night blooming cereus, bao g m các chi *Helicocereus*, *Selenicereus* và *Penioce reus* , cùng m t s loài lai t o (hybrid).

Trong nhóm này , cây cho hoa đ p và quý nh t là *Epiphyllum grandilo bum* (hay E.

Quả nh : Cây Hoa, V Thu c.

Tác Giả: DS Tr n Vi t H ng

Thứ Năm, 05 Tháng 2 Năm 2009 21:23

oxypetalum, tên cũ là *Cereus oxypetalis*). Còn có nh ng tên Night-flowering cactus, Orchid cacti, Dutchman's pipe cactus. Cây m c r t ph bi n t i Hawaii và r t đ c a chu ng t i Vi t Nam.

Cây thu c lo i b i, m c v n dài hay s ng d a, g c thân hình tr ; ph n trên và cành đ u đ t nh lá có gân gi a c ng. Thân m ng n c, cao 2-3 m, mép thân u n l n, có khía tròn, màu xanh dày và bóng. Hoa n v đêm, l n, dài c 30 cm m c thông xu ng, màu tr ng có nhi u lá b c hình v y g c, ph kín cu ng dài m c ra t ph n gân gi a c a thân. Cánh hoa dài, thuôn, m nh mai, màu tr ng, x p theo hình xo n c. Hoa có nhi u nh , x p thành 2 hàng ; bầu có vòi dài màu tr ng, có mùi th m. Hoa r t chóng tàn.. Hoa th ng tr vào các tháng 6-8.

* T i mi n Tây B c Hoa K , cây Quả nh *Perou cereus peruvianus* là cây r t đ tr ng : có th cao 30-50 ft, phân nhánh nhi u, lá đ t màu xanh x m m ng n c có th có ít gai. Hoa màu tr ng, dài 6-7 in. n t a đ n 5 in. Hoa n v đêm, th ng vào tháng 6. Ch ng đ c bi t 'Monstrosus, nh h n, m c ch m h n, cho hoa đ p h n.

- Quả nh cho hoa n ban ngày :

Nhóm này có r t nhi u cây đã đ c lai t o đ tr ng làm cây c nh trong nhà. Nh ng cây đáng chú ý nh :

- Cây Quả nh đ : *Epiphyllum akermannii* = *Epiphyllum d'Aclerman*

Cây có hình dáng t ng t nh *E.oxypetalum*: thân đ t, màu xanh bóng có múi nh và phân cành ng n. Hoa l n, n đ u cành. Cánh hoa dài, m nh mai, phía ngoài màu đ t i, phía trong đ -h ng. Hoa có nhi u nh , b u có vòi màu đ nh t. Hoa n ban ngày và t ng đ i b n.

Cây đ c gây tr ng r t nhi u trong vùng Đà l t, Lâm đ ng.

- Nhóm *Epiphyllum* lai t o : Nhóm này bao g m nhi u loài Quả nh, đ c tr ng làm cây c nh

Quế nh : Cây Hoa, Vò Thu c.

Tác Giả: DS Tr n Vi t H ng

Thứ Năm, 05 Tháng 2 Năm 2009 21:23

trong nhà t i Hoa K . Hoa n ban ngày, l n t c trung bình đ n r t to (n t a đ n 10 in.), hoa có th màu tr ng, crem, vàng, h ng, tím, đ tía..và cam. Có nh ng ch ng cho hoa pha tr n 2-3 màu. Nhóm Qu nh này không đ c nh ng ‘ngh nh n’ a thích..

K thu t tr ng Qu nh n v đêm :

Tr ng Qu nh đ có hoa n v đêm đ c xem là t ng đ i..đ dàng (?). Sau đây là cách tr ng c a m t ‘chuyên gia’ v Qu nh t i Portland (Oregon) : C t m t đo n lá t cây g c, ngâm trong n c đ n khi r m c ra t lá, và tr ng cây vào ch u có h n h p 2/1 đ t potting và peat. Gi cây đ m trong mùa hè và khô trong mùa đông. Chăm sóc cây b ng cách t i phân Peter 2 tu n m t l n. Khi cây b t đ u đ m ch i, dùng phân có ch a nhi u phosphorus h n.

Trong các tháng 10-11, tùy th i ti t có giá nh hay không, chuy n cây vào trong nhà xe đ có đ la.nh-mát c n thi t thúc cây n hoa. Đ a cây ra ngoài tr l i vào tháng 4-5 (tùy th i ti t bên ngoài), đi u quan tr ng là gi qu nh đ ng ch u ánh n ng tr c ti p m i ngày quá 1 gi (n ng sáng hay chi u, tránh n ng gi a tr a).. Qu nh s tr hoa trong tháng9. Hoa b t đ u n kho ng 9 gi t i, t a mùi h ng th m và n tr n v n vào n a đêm..r i tàn ngay vào sáng hôm sau. (Theo Peter Hines . The Oregonian, Home and Garden, October 2, 2003)

Tác d ng d c h c :

Các nghi n c u v d c h c c a Qu nh h u nh ch đ c th c hi n t i Đài loan. Tài li u duy nh t l u tr t i m t s ĐH Hoa K là b n đ ch t ‘Pharmacological Effects of Epiphyllum oxypetalum’ c a các tác gi Chow SY, Chen CF vàChen SM trong Taiwan Yi Xue Hui Za Zhi (Đài loan YĐ c H i T p Chí S tháng 12 năm 1977)

T i Trung Hoa, Qu nh đ c g i là Jiàn hu và thu c lo i Hylocereus undatus., hoa n v đêm.

Ph n đ c dùng làm d c li u là Hoa và Thân.

Quế nh : Cây Hoa, Vò Thuế c.

Tác Giả: DS Trán Viát Háng

Thứ Năm, 05 Tháng 2 Năm 2009 21:23

- Hoa đác xem là có vángát, tính bình, có các tác đáng ‘cháng viêm, cháng sáng và cám máu. Hoa tháng đác dùng đá cháa ho ra máu (lao phái), xuát huyát tá cung, sáng cá háng : Sác và uáng 3-5 hoa. Hoa cũng đác náu chung vái thát heo đá trá sáng phái, ho và các bánh đáng hô háp.

Có thá giá nát, đáp lên vát tháng sáng, đá

- Thân, có vá chua/ mán, tính mát có tác đáng cháng sáng.

- Toàn cây có tác đáng ‘thanh phá’, trá há

Thân Quế nh có cháa chát nháy trong đó có mát sá heterosid flavonic. Hoa có các hoát chát loái hentriacontane và beta-sitosterol.

Quế cáa Quế nh loái *Hylocerus undatus* có (tính theo 100 gram quế) :

- Calories : 346 ; Chát đám 9 % ; Chát béo 2.6 %; Carbohydrate táng cáng 84.6%; Chát sá 9.0%; Tro 3.8 %.

- Calcium 64 mg ; Phosphorus 167 mg ; Sát 8.3 mg

- Thiamine 0.26 mg ; Riboflavine 0.26 mg ; Niacin 1.92 mg và Vitamin C 51.3 mg.

Tái án Đá : Đát non cáa Quế nh *Selenicereus grandiflorus* đác dùng đá thay thá mát phán digitalis làm thuác trá tim.

Quá trình : Cây Hoa, Vài Thuộc.

Tên: GS. TS. Nguyễn Văn Hùng

Tháng: 05, Năm: 2009 21:23

Tài liệu tham khảo :

- Medicinal Plants of China (J. Duke & E. Ayensu)

- Medicinal Plants of India (SK Jain)

- Sunset Western Garden Book

- Cây cỏ, Hoa Vài t Nam (Trần Hùng)

- Tài liệu Cây thuốc Vài t Nam (Võ Văn Chi)